

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.III.20.330/2011/8. szám

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla dr. Hegedűs Sára ügyvéd által képviselt **felperes neve (címe)** szám alatti lakos - **(jelenlegi tartózkodási helye)** - felperesnek, - **(jogtanácsos neve, címe)** által képviselt **alperes neve (címe)** szám alatti székhelyű alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Békés Megyei Bíróság 2011. március 9. napján kelt 6.P.20.242/2010/18. sorszámú ítélete ellen a felperes részéről 21. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

A le nem rótt 600.000,-(Hatszázezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A felperes 2006. október 18. napjától 2007. december 19. napjáig az alperesi bv intézet 53-as és 43-as zárkájában előzetes letartóztatását töltötte. 2009. évben, február-június és november hónapban, összesen 11 alkalommal került az alperesi bv intézetben megőrzésre, alkalmanként 2-25 nap időtartamra. 5 ízben a 47-es zárkában, egyéb alkalommal a 77-es és 76-os zárkában helyezték el. Az alperesi büntetés-végrehajtási intézet 2009. évben 150 %-ot meghaladó telítettségű volt. A felperes a 2009. évben a 47-es számú zárkában töltött fogvatartásának körülményeit sérelmezve a 13/1996. (XII. 23.) IM rendelet alapján a bv intézettel szemben 3.000.000,-Ft nem vagyoni kár megtérítése iránt terjesztett elő kérelmet. Az alperes a fogvatartottakkal kapcsolatos kártérítési eljárás szabályainak alapulvételével a 46-36/329/2010. számú, 2010. július 27. napján kelt határozatával e kérelmet elutasította.

A felperes keresetében 10.000.000,-Ft és ezen összeg után 2007. október 1. napjától a kifizetésig járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest nem vagyoni kártérítés jogcímén. Előadta, hogy 2006. októberétől 2009.

novemberéig terjedő időtartam alatt az alperes nem a jogszabályokban előírt elhelyezést biztosított a részére és egészségkárosodás érte. A szűkös elhelyezés következtében lábában izomsorvadás alakult ki és szellemileg leépült.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult, vitatta a kártérítés jogalapját és összecszerűségét. Elismerte, hogy a jogszabályban előírt egy elítélre eső légtérrel és mozgástérrel valóban nem tudta biztosítani az elhelyezés során az intézet túlzsúfoltsága miatt. Állította azonban a rendelkezésére álló okirati bizonyítékokra hivatkozva, hogy a felperes egészségkárosodása már 2007. év előtt bekövetkezett, ugyanis az IMEI által készített 2006. január 26. napján keltezett szakértői vélemény szerint a felperes munkaképesség-csökkenése 100 %-os mértékű volt korábban fennállott betegségeiből adódóan.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Indokolása szerint a 2006. október 18-tól 2007. december 19-ig történő fogvatartásra vonatkozóan előterjesztett kárigény tekintetében megállapítható, hogy a felperes annak letöltése alatt nem kifogásolta az elhelyezési körülményeket, panaszt vagy kérelmet nem terjesztett elő, az erre vonatkozó 7.000.000,-Ft-os kárigény nem volt része a bv intézet által előzetesen lefolytatott kártérítési eljárásnak. Így a kárigény érvényesítése a jelen perben kizárt a Ptk. 349. § (1) bekezdésében foglalt anyagi jogi előfeltétel hiányában. A 2009. évben megvalósult jogsérelem kapcsán rámutatott arra, hogy a 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet 137. § (1) és (2) bekezdésében foglalt elhelyezési feltételek nem valósultak meg, azonban az alperes e feltételeket az intézmény túlzsúfoltsága miatt nem tudta teljesíteni, vagyis a jogszabálysértés nem róható a terhére.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel. Kérte annak a keresete szerinti megváltoztatását. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló releváns tényeket nem megfelelően értékelte és az általa megállapított tényállás részben megalapozatlan. Az elítéltek részére biztosítandó légtér és mozgástér mértéke jogszabály által meghatározott követelmény és nem korlátozható. Ha az alperes a befogadáskor egészségi állapotát megfelelően felméri - feltéve, de tagadva egészségkárosodásának akkori meglétét - még inkább mindent meg kellett volna tennie annak érdekében, hogy az elhelyezési körülményei megfelelőek legyenek.

A fellebbezés **megalapozatlan.**

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, érdemi döntésével az ítélet tábla egyetért.

A felperes személyhez fűződő jogának, egészségének megsértésére alapította nem vagyoni kárigényét a Ptk. 76. §-a és a 84. § (1) bekezdés e) pontja alapján. Az alperessel egyezően adta elő, hogy olyan zárkában töltötte fogvatartását, ahol a 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet 137. § (1) és (2) bekezdésében az egy főre előírt 6

köbméter légtér és 4 négyzetméter mozgástér nem volt biztosítva és a zsúfoltság fizikai és szellemi leépüléséhez vezetett.

A személyhez fűződő jogok megsértéséből eredő kárigényre is a szerződésen kívül okozott károkért való felelősség szabályai az irányadók. A szabadságvesztés végrehajtása vagy a szabadság elvonásával járó egyéb fogvatartás a büntetés-végrehajtási szerveknek a közhatalom gyakorlása során kifejtett olyan intézkedő tevékenysége, amelyre az államigazgatási jogkörben okozott károkozás szabályait kell alkalmazni (BH 2001. évi 319. jogeset). Az elsőfokú bíróság által hivatkozott Ptk. 349. § (1) bekezdése szerint érvényesíthető kárigény előfeltétele a kár elhárítására irányuló előzetes jogorvoslat igénybevétele, amelytől akkor lehet eltekinteni, ha a károsult a hatóság hibája, mulasztása miatt nem vette igénybe a jogorvoslat lehetőségét. Jelen ügyben ilyen jogorvoslati lehetőség a fogvatartottakkal kapcsolatos a 13/1996. (XII. 23.) IM rendelet alapján érvényesíthető peren kívüli kártérítési eljárás. Az eljárást a fogvatartott kezdeményezheti bejelentés útján a büntetés-végrehajtási intézetben. A felperes 2006. és 2007. évre vonatkozóan ilyen eljárást nem indított és maga sem hivatkozott akadályozó körülményre, amelynek következtében a 7.000.000,-Ft részösszegű kárigényre vonatkozó igényérvényesítés anyagi jogi előfeltétele hiányzik és ezen okból megalapozatlan.

A felperes az ezt meghaladó követelésére az előzetes jogorvoslati lehetőséget igénybe vette. Az alperes a fogvatartás körülményeit nem vitatta. A személyhez fűződő jog megsértése azonban önmagában csak a jogellenes magatartás megállapítására ad alapot, de a sérelmet szenvedett fél nem vagyoni kárpótlást (Ptk. 355. § (1) és (4) bekezdése) akkor kérhet megalapozottan, ha bizonyítja olyan hátrány bekövetkezését, amely indokolja a nem vagyoni kompenzációt. A felperes a Pp. 164. § (1) bekezdésében foglalt bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, nem igazolódott, hogy az alperesnél történt fogvatartás időtartama alatt és az elhelyezés körülményeinek következtében egészségi állapotában hátrányos változás következett be.

A felróhatóság hiánya miatt az alperes kártérítési felelőssége akkor sem lenne megállapítható, ha a felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek eleget tett volna. A rendelkezésre álló adatok szerint a büntetés-végrehajtási intézet 150 %-ot meghaladóan zsúfolt és a befogadási kötelezettségéből eredően nem képes biztosítani a fogvatartottak elhelyezésekor az irányadó rendeletben előírt paramétereket.

Az előzőekben kifejtettek alapján az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét indokolásának kiegészítése mellett a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján hagyta helyben.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, az alperesnek a másodfokú eljárás során felszámítható költsége nem merült fel, így erről rendelkezni nem kellett. A felperes személyes költségmentessége folytán a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az állam

viseli a Pp.78. § (1) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) és 15. §-a szerint.

S z e g e d, 2011. szeptember hó 26. napján

Dr. Kissné dr. Koch Ágnes sk.	Dr. Rakita Zsuzsanna sk.	Dr. Simonné dr. Gombos Katalin sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró